

**МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до підготовки та захисту дипломних робіт магістра
зі спеціальності 053 «Психологія»**

КИЇВ - 2019

УДК: 159.9 (072)

Автори: д.мед.н, професор Пріб Г.А (п.1) д.псих.н., доцент Дорожкін В.Р. (п.2), д.псих.н., доцент Ткалич М.Г. (п.2), к.псих.н., доцент Матвієнко Л.І. (п.3), к.псих.н., доцент Бегеза Л.Є. (п.4), к.філос.н., доцент Смирнова О.П. (п.4), к.псих.н., доцент Нежинська О.О. (п.4), к.псих.н., доцент Калюжна Є.М. (п.4), к.псих.н., доцент Циганенко Г.В. (п.5), к.псих.н., доцент Євтушенко І.В. (п.5), ст.викл. Ортікова Н.В. (п.5), ст.викл. Ярошенко Є.В. (п.6)

Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України
(протокол № 8(149) від 25 вересня 2019 р.)

Рецензенти:

Дробот О.В., доктор психологічних наук, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти Національного авіаційного університету

Гусєв А.І., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України

Методичні рекомендації до підготовки та захисту дипломних робіт магістра зі спеціальності 053 «Психологія» / за заг. ред. Г. А. Пріба. Київ: ІПК ДСЗУ, 2019. 42 с.

Методичні рекомендації до підготовки та захисту дипломних робіт магістра зі спеціальності 053 «Психологія» містять загальні вимоги до змісту і структури дипломної роботи, методичні вказівки й рекомендації щодо організації і здійснення наукового дослідження, написання й оформлення дипломної роботи, підготовки та порядку її захисту і оцінювання, правила та вимоги до публікації. Для магістрів, викладачів, наукових керівників магістерських робіт.

© Колектив авторів, 2019

© ІПКДСЗУ 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Рекомендації призначені для надання допомоги магістрантам у виконанні дипломних робіт магістрів згідно з чинними стандартами України і містять основні вимоги, які висуваються до змісту та оформлення магістерської роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання.

Дипломна робота магістра виконує кваліфікаційну функцію і є необхідною умовою для присвоєння освітнього ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти “магістр” особам, які здобули повну вищу освіту, спеціальні вміння та знання, достатні для виконання завдань та обов’язків (робіт) фахової діяльності. Вона дає змогу виявити рівень засвоєння теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціалізацією. Виконання і захист магістерської роботи є завершальним етапом навчання у вищому навчальному закладі, формою державної атестації випускників.

Дипломна робота магістра є кінцевим результатом самостійної індивідуальної науково-дослідницької діяльності магістранта, комплексним науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, передбачених навчальними планами підготовки за спеціальністю, проходження практики: педагогічної, виробничої і переддипломної. На підставі захисту дипломної роботи магістра Екзаменаційна комісія (ЕК) вирішує питання про присвоєння її автору кваліфікації і видачу диплома магістра.

Дипломна робота магістра повинна відповідати таким вимогам:

- бути актуальною, містити новизну, виконуватись на рівні сучасних досягнень науки і техніки;
- спрямовуватися на розв’язання практичних завдань майбутньої діяльності, творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень;
- містити опрацювання спеціальних наукових і методичних літературних джерел;
- узагальнювати та розвивати фахові вміння магістранта.

Основна мета цих рекомендацій полягає в методичній допомозі при підготовці дипломної роботи магістра, формуванні та чіткому розумінні кваліфікаційних вимог до їх виконання, написанні та оформленні, що сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців.

2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Дипломна робота магістра виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів проведених магістрантом власних досліджень.

Відповідно виконання дипломної роботи магістра можна поділити на такі етапи:

1. Обрання та формулювання теми.
2. Складання індивідуального календарного плану роботи.
3. Пошук літератури за темою, її аналіз, складання бібліографії.
4. Підготовка першого варіанту теоретичної частини:
 - а) обґрунтування актуальності обраної теми;
 - б) постановка мети і конкретних завдань дослідження;
 - в) визначення об'єкта й предмета дослідження;
 - г) вибір методів (методик) проведення дослідження.
5. Проведення емпіричного (експериментального) дослідження. Опис процесу дослідження.
6. Статистичний аналіз одержаних даних.
7. Інтерпретація отриманих результатів дослідження.
8. Формулювання висновків та оцінювання одержаних результатів.
9. Підготовка тексту, технічне оформлення та подання роботи науковому керівникові.
10. Доопрацювання тексту з урахуванням зауважень керівника.
11. Подання остаточного варіанта роботи рецензентові.
12. Підготовка до захисту.
13. Захист.

До виконання дипломної роботи магістра допускаються магістранти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, завершили стажування і переддипломну практику та захистили звіти з них.

Кожному магістранту *випускова кафедра* призначає наукового керівника, який надає науково-методичну допомогу магістранту в його самостійній роботі над дипломною роботою магістра. Науковий керівник індивідуально консультує магістранта, допомагає йому скласти план роботи, завдання до стажування та переддипломної практики, а також контролює дотримання графіка виконання, рецензує частини роботи і завершений рукопис, готує магістранта до захисту.

Темою дипломної роботи магістра (предметом дослідження) є одна з актуальних проблем сучасності, яка відповідає завданням та вмінням, передбаченим варіативною компонентою освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра за відповідною спеціальністю, спеціалізацією або за програмою підготовки.

Тематика дипломна робіт магістра розробляється *випусковою кафедрою* згідно з вимогами варіативної компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців з конкретної спеціальності, спеціалізації або з програми підготовки відповідно до затверджених програм вивчених нормативних та вибіркових дисциплін, відбиває актуальну проблематику сучасності. Тематика щорічно переглядається та оновлюється.

Магістранту надається право самостійно обрати тему дипломної роботи згідно з тематикою, затвердженою на засіданні кафедри. Крім того, дипломні роботи магістра можуть виконуватися за тематикою, яку замовлятимуть державні установи, підприємства та підприємницькі структури, що уклали із вищим навчальним закладом контракти на навчання магістрантів або мають із ним договори співпраці. Магістрант за погодженням із керівником може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на базі дослідження тощо).

Обрані магістрантами й узгоджені з науковими керівниками теми дипломних робіт затверджуються на засіданні кафедри та вносяться до загального подання декана факультету на ім'я ректора для затвердження наказом по інституту.

Разом із вибором теми визначається об'єкт, за матеріалами якого буде виконуватися робота.

Кожен магістрант випускного курсу в заяві на ім'я *декана факультету (Додаток А)*, яка є підставою для призначення наукового керівника, зазначає тему.

Після остаточного узгодження з науковим керівником і редагування обрані теми дипломних робіт магістрів із зазначенням бази, на яких виконуватимуться дослідження, розглядаються і обговорюються на засіданні кафедри.

Список магістрантів, перелік тем їхніх досліджень та наукових керівників кожного фіксуються наказом по інституту. Усі подальші зміни (формулювання назви, об'єкт дослідження тощо) у разі необхідності аргументуються письмово (заява дипломника), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни в наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг з протоколу засідання).

Порушення магістрантом календарного плану виконання фіксується науковим керівником, який інформує завідувача кафедри.

Керівниками дипломних робіт магістрів призначаються висококваліфіковані фахівці кафедри з числа професорів і доцентів.

Науковий керівник роботи зобов'язаний:

- своєчасно видати магістранту завдання на дипломну роботу відповідного зразка;

- допомагати магістранту в розробці календарного плану виконання роботи. При цьому за керівником залишається право визначати терміни виконання окремих частин роботи, оскільки магістрант не завжди може раціонально розподілити час з урахуванням рівня складності та обсягу окремих її частин;
- рекомендувати магістранту необхідну монографічну і навчально-методичну літературу, довідкові матеріали, оригінальні статті у спеціальних наукових періодичних виданнях;
- проводити систематичні, передбачені розкладом або календарним планом індивідуальні консультації;
- перевіряти виконання роботи як за окремими частинами, так і всієї;
- сприяти вирішенню питань організаційного характеру;
- контролювати якість оформлення роботи та її своєчасний попередній захист на засіданні кафедри;
- допомагати у підготовці роботи до захисту.

Якщо при виконанні досліджень магістрант отримує результати, які суттєво змінюють поставлене завдання, за поданням наукового керівника на засіданні кафедри може бути уточнена назва теми дослідження.

Складання плану роботи. Планом дипломної роботи магістра є складений у визначеному порядку перелік розділів і розгорнутий перелік питань, які повинні бути висвітлені в кожному розділі. Правильно побудований план роботи є організаційним початком роботи, допомагає систематизувати матеріал, забезпечити послідовність його викладу.

План дипломної роботи магістрант складає самостійно з урахуванням ідей та індивідуального підходу. Магістрантам рекомендується скласти план дипломної роботи магістра після опрацювання основних літературних джерел з теми дослідження, чіткого визначення основних понять, що входять у назву теми.

Виконання дипломної роботи магістра охоплює період від вибору теми до захисту роботи.

Організаційно-підготовчий етап передбачає виконання певних дій, які забезпечать у подальшому ефективне її написання.

№ з/п	Заходи	Терміни	Примітка
1	Ознайомлення з тематикою магістрів та вибір ними теми	на II сесії	
2	Написання заяв студентами	II сесія	Додаток А
3	Закріплення тем робіт та наукових	II сесія	

№ з/п	Заходи	Терміни	Примітка
	керівників за студентами.		У разі зміни теми роботи, наукового керівника – кафедри ініціюють зміни до наказу.
4	Підготовка та візування завдання на виконання дипломної роботи	Відразу після затвердження теми і призначення наукового керівника	Додаток Б

Пошук літератури за темою є досить копіткою справою, оскільки визначає ступінь інформованості в досліджуваній галузі. Зазвичай, обрання теми дослідження відбувається тоді, коли магістрант уже має певні знання у певній галузі дослідження.

Пошук повинен охоплювати як літературу попередніх років, так і публікації періодичних видань останніх років. Пошук у мережі Інтернет дає змогу отримати найновішу інформацію про стан дослідженості та вивченості проблеми та про головні останні напрямки сучасних досліджень. Наукова психологічна інформація міститься в електронних базах даних, зокрема *PsycLit*, *PsychInfo*, *Medline*, *Sociofile*, *Eric* тощо. Під час пошуку й аналізу літературних джерел слід заздалегідь потурбуватися про підготовку бібліографії та про коректність посилань у процесі написання роботи. Тому, роблячи виписки, слід зазначати дані про літературні джерела: автора та його ініціали, назву статті чи книги, видання, рік, том, номер, сторінку.

Організація та проведення емпіричних (експериментальних) досліджень ґрунтуються на наукових та етичних принципах наукового дослідження. Продуманість організаційних аспектів (підготовка необхідних матеріалів: тестів, опитувальників, бланків для відповідей) суттєво полегшує сам процес дослідження й опрацювання результатів.

Аналіз і статистичне опрацювання отриманих даних, **інтерпретація результатів** досліджень і **формулювання висновків** підводять підсумок виконаної роботи.

3. СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Виконання дипломної роботи передбачає:

- обґрунтування актуальності теми, мети й завдань дослідження, предмету та об'єкту дослідження, оцінювання його новизни та перспективності, практичну цінність, зазначення методів та джерел дослідження, апробацію результатів дослідження;

- визначення теоретичних засад дослідження (основних категорій, понять, закономірностей розвитку явища, яке вивчається, розгляд історії питання, документів, нормативних актів, інших джерел інформації);
- аналіз конкретної проблемної ситуації та підтвердження логічними судженнями, розрахунками, розробкою відповідних пропозицій і рекомендацій.

Приймаючи до виконання роботи, магістрант має чітко уявляти собі її структуру та зміст. При цьому всі складові частини роботи повинні бути логічно взаємопов'язані та переконливо аргументовані.

Структура роботи включає:

- титульну сторінку;
- зміст;
- реферат;
- перелік умовних позначень (у разі потреби)
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

На титульному аркуші зазначають:

- найменування навчального закладу;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- назву магістерської роботи;
- посаду, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали наукового керівника;
- місто і рік

Для проведення ґрунтовного наукового аналізу з теми дослідження складається **план**, який дає змогу виділити основні структурні одиниці роботи. В тексті роботи він фіксується як **зміст** роботи. Зміст дипломної роботи магістра визначається її темою і відбивається у плані, розробленому за допомогою наукового керівника. Відповідно до передбачуваної теми магістрант самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті та ін.) й відповідні нормативні документи і складає проект плану, який обговорює з керівником.

План дипломної роботи магістра має бути складним і містити: вступну частину; три розділи, в кожному з яких має бути не менш як три параграфи; висновки та пропозиції; список використаних джерел та додатки. Формуючи план роботи, магістрант показує вміння визначати основне, найбільш істотне в проблемі, а також послідовність викладення. Перелік питань, які розглядаються, структурується за принципом від загального до конкретного. Тобто питання теми, як вузлові складові обраної проблеми, мають бути

єдиною системою, в якій кожне наступне питання розвиває і доповнює попереднє. Питання повинні бути чітко і ясно сформульовані. Назва питань не може дублювати назву дипломної роботи.

Зміст подають на початку роботи: назви та номери початкових сторінок усіх розділів і підрозділів магістерської роботи, висновків, списку літератури та додатків. Зміст зручно оформляти у вигляді таблиці з двох стовпчиків, один із яких містить назви розділів, підрозділів, а інший – нумерацію сторінок; зовнішні межі (рамки) таблиці не відображають.

У **вступі** до дипломної роботи магістра обґрунтовується актуальність проблеми, що вивчається, її практичне значення, особливості постановки і розв'язання питань стосовно конкретних умов дослідження; формулюються мета й завдання, обґрунтовуються об'єкт, предмет і напрями дослідження, вказуються використані наукові методи дослідження, наукова новизна та практичне значення одержаних результатів дослідження, апробація результатів дослідження, обсяг і структура дипломної роботи.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Актуальність теми визначається в її зіставленні з широким колом подібних попередніх досліджень з урахуванням необхідності застосування нових наукових підходів до її аналізу та узагальнення, виходячи з національних інтересів України. Актуальність складається з нової наукової інформації, узагальнення передового досвіду, вирішення нових теоретичних завдань, розкриття методів використання теорії в конкретних умовах діяльності. Далі коротко (одна–дві сторінки) описують, що зроблено для розв'язання проблеми. Після цього окреслюють недостатньою мірою вивчені її аспекти та обґрунтовують власний вибір теми дослідження.

Мета і завдання дослідження визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату роботи. Сукупність усіх завдань має дати уявлення про те, що необхідно зробити для досягнення мети. Кожне поставлене завдання має бути розв'язано й описано в роботі у вигляді аналізу результатів, висновків та рекомендацій.

Ключовими словами у формулюванні мети виступають дієслова в неозначеній формі (*з'ясувати, виявити, дослідити, здійснити, вивчити, розкрити* і т. ін.) або відповідні віддієслівні іменники (*дослідження, виявлення* тощо). Мету слід формулювати якомога компактніше, бажано, щоб у ній проглядалася головна думка наукової розвідки, а при визначенні завдань не доводилося іншими словами повторювати вже сказане – мету.

Завдання потрібно не лише правильно й чітко сформулювати, але й поставити їх у певному порядку, так, щоб перед читачем розгорталася програма дій науковця. Спостереження показують, що в науково-психологічних дослідженнях звичайно ставляться чотири групи завдань. Перша група завдань може бути пов'язана з розглядом стану досліджуваної

проблеми в теорії та практиці, виробленні теоретичних засад дослідження. Друга група завдань спрямована на чіткіше окреслення предмета й об'єкта вивчення. Завдання третьої групи, як правило, мають процесуальний характер – це безпосередній аналіз досліджуваної проблеми та формулювання уточненого і конкретизованого завдання з урахуванням аналізу проблеми. Завдання четвертої групи мають узагальнювальний, підсумковий характер. **Перше** може починатися словами *розробити (обґрунтувати) теоретичні засади* (вказується чого), *з'ясувати статус (психологічну природу)* певних категорій тощо, *визначити поняття* (називається об'єкт), *обґрунтувати* (принципи, підходи, методика тощо). **Друге завдання** може містити словосполучення *виявити склад (моделі), визначити структуру, визначити (уточнити) межі поширення, окреслити сукупність* тощо. Виконання цього завдання дасть можливість отримати більш повне уявлення про об'єкт і предмет дослідження.

Без **завдань третьої групи** – безпосереднього аналізу зібраного емпіричного матеріалу – не можна обійтися, адже їх виконання – це основа роботи. Починається формулювання цих завдань словами *з'ясувати* (значення, походження, причини, шляхи появи, особливості, природу, роль, місце, специфіку, особливості, фактори тощо), *дослідити* (характер, характеристики, фактори, властивості, походження, зв'язки, потенціал, засоби, механізми, функції, співвідношення, фактори, структуру), *виявити* (ознаки, причини, поширення, зв'язок, шляхи, засоби, специфіку, чинники, типи, фактори, характеристику, співвідношення, структуру), *вивчити* (можливості, специфіку, функціонування, потенціал), *проаналізувати* (структуру, характер, залежність, особливості, реалізацію), *описати* (функціонування, спосіб), *визначити* (обсяг, типи, моделі, структуру, потенціал, функції, засоби, систему, групи, спільне і відмінне, характеристики), *встановити* (взаємозв'язки, взаємодію, функції, ступінь продуктивності, мотиви, вплив, типи, ознаки, особливості, зв'язки, роль, критерії), *здійснити* (аналіз, опис), *простежити* (функціонування, особливості, залежність, засоби, розвиток, співвідношення) *визначити* (динаміку, можливості, процеси, межі, специфіку, місце, роль, належність), *показати* (зв'язок), *окреслити* (особливості, групи, засоби, механізми, значення, конструкції), *зіставити* (форми), *розкрити* (характер, статус, функції, особливості, зміст, вплив), *розглянути* (взаємодію, засоби), *охарактеризувати* (особливості, засоби, типи, специфіку), *уточнити* (хронологію, межі), *з'ясувати* (взаємодію) тощо.

Завдання **четвертої групи** не обов'язково ставити наприкінці, хоч у більшості випадків їм там стояти зручніше: вони базуються на виконанні попередніх завдань, тому мають узагальнюючий характер: *визначити (окреслити) місце й роль, виявити (встановити) тенденції розвитку, з'ясувати закономірності творення, розробити практичні рекомендації*.

Предмет і об'єкт дослідження. *Об'єкт* – уся сукупність зв'язків, відношень різних аспектів теорії та практики проблеми, яка є джерелом інформації, необхідної для дослідника. *Об'єкт дослідження* - це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет – це тільки ті суттєві зв'язки та відносини, які потребують безпосереднього вивчення в певній роботі, є основними, визначальними для конкретного дослідження.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта, таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж його об'єкт. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дослідника, оскільки предмет дослідження визначає тему наукової праці (відображена в назві на титульному аркуші).

Приклад:

Об'єкт дослідження: *феномен агресивності в людській поведінці.*

Предмет дослідження: *психологічні чинники агресивності менеджерів з продажу.*

Мета дослідження: *з'ясувати причини та закономірності прояву агресивності менеджерів з продажу та надати рекомендацій щодо її профілактики та корекції.*

Гіпотеза дослідження: *агресивність менеджерів з продажу може зумовлюватися, з одного боку, специфічними особливостями їх професійної діяльності (напруженістю, невизначеністю та ін.), а з іншого – їх особистісними особливостями.*

Завдання дослідження:

- 1) *провести аналіз основних теоретико-методологічних підходів до розуміння феномену агресивності та форм її прояву;*
- 2) *визначити чинники, які зумовлюють агресивність менеджерів з продажу та її специфічні особливості;*
- 3) *підібрати методика та провести емпіричне дослідження психологічних чинників агресивності менеджерів з продажу;*
- 4) *розробити систему заходів, спрямованих на профілактику та корекцію агресивної поведінки менеджерів.*

Теоретична основа – основні теоретичні положення, які складають методологічну основу магістерської роботи.

Гіпотеза дослідження – припущення щодо очікуваних результатів роботи.

Для перевірки гіпотези магістрант розробляє і описує конкретну процедуру і техніку дослідження, що, у свою чергу, включає визначення методів дослідження і обробки результатів.

Методи дослідження. Подається перелік використаних методів

дослідження або досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дає змогу пересвідчитись в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Усі дослідницькі методи можна розділити на: *теоретичні методи* та *методи збору емпіричної інформації* (спостереження, експеримент, опитування, аналіз продуктів діяльності тощо). Від цих двох груп наукових методів слід відрізнити *методи обробки наукових даних* (якісні і кількісні, серед останніх – спеціальні методи математичної статистики).

Обґрунтований вибір методів спирається перш за все на розуміння специфіки об'єкту і предмету дослідження, а ось вже конкретні методики визначаються поставленими задачами і умовами проведення дослідження. Обґрунтування вибору методів дослідження наводиться в програмі дослідження.

Коротка характеристика групи (вибірки) досліджуваних – опис кількості досліджених осіб та інших важливих для дослідження особливостей. У разі проведення дослідження на репрезентативній вибірці слід подати розрахунки вибірки та її обґрунтування.

Інформаційна база дослідження являє собою перелік всіх видів інформації, які використовувались при написанні магістерської роботи (закони, підзаконні акти, наукові публікації, аналітичні матеріали тощо).

Наукова новизна одержаних результатів. Дається короткий виклад нових наукових положень (рішень), запропонованих магістрантом особисто. Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (*уперше отримано, удосконалено, дістало подальший розвиток*).

Кожне наукове положення чітко формулюють, підкреслюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень).

При формулюванні наукової новизни можна, зокрема, вживати такі вирази: „*вперше формалізовано...*”, „*розроблено методуку... яка відрізняється від...*”, „*доведено залежність між...*”, „*досліджено поведінку... і показано...*”, „*доопрацьовано метод ... в частині... і поширено на...*”, „*створено концепцію, що ...*”, „*досліджено новий ефект...*”, „*розроблено нову систему ...*”, „*запропоновано нове визначення...*”, „*уточнено...*” тощо.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про використання результатів дослідження або рекомендації щодо їхнього використання, висвітлюються результати практичного застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їхнього використання. Це можуть бути нові способи, технології, форми, методи, тобто те нове, що дає

виконана дипломна робота для практики роботи тієї чи іншої галузі виробництва чи суспільно-політичного життя із зазначенням ступеня готовності до використання або масштабів використання.

Необхідно коротко повідомити про впровадження результатів дослідження, назвавши організації, в яких здійснена реалізація, форми реалізації та реквізити відповідних документів. А також підкреслити корисність того або іншого заходу для людини, суспільства, держави.

Апробація результатів дослідження. Подаються відомості про участь магістранта у міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах тощо. Необхідно зазначити назву конференції, місто, термін проведення.

Публікації. Наводиться інформація про кількість опублікованих магістрантом наукових праць по темі дипломної роботи, загальний їх обсяг. Зазначається кількість наукових праць та їх загальний обсяг, опублікованих у наукових фахових виданнях, у матеріалах конференцій та інших виданнях.

Структура і обсяг роботи. Наприклад: *Дипломна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (125 найменувань) та 8 додатків. Загальний обсяг роботи – 120 сторінок комп'ютерного тексту, містить 8 таблиць і 12 рисунків)*

Основна частина дипломної роботи магістра складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожен розділ починають з нової сторінки. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дозволяє систематизувати загальні висновки та вивільнити їх від загальних подробиць.

Робота обов'язково повинна містити власне емпіричне (експериментальне) дослідження автора. Основна частина магістерської роботи складається з *теоретичної* та *практичної* складових наукового дослідження, викладених у кількох розділах. **Співвідношення теоретичної і практичної частини:**

40% тексту повинна складати теоретична частина (перший розділ),

60% - опис емпіричного дослідження (другий і третій розділи).

Зазвичай, дипломна робота магістра складається з трьох розділів.

Перший розділ роботи присвячений теоретичним засадам магістерського дослідження, у якому дипломник стисло, критично висвітлює роботи науковців за обраною проблемою. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 25 % обсягу основної частини магістерської роботи. У цьому розділі обов'язковим є аналітичний огляд наукової літератури, в якому: окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за обраною проблемою; аналізуються представлені в сучасній науковій літературі найважливіші концептуальні ідеї та підходи до обраної проблеми; розкриваються психологічні аспекти дослідження предмету дослідження; з'ясовується комплекс дискусійних питань, пов'язаних із завданнями роботи;

висвітлюються й порівнюються різні точки зору на сучасні шляхи розв'язання обраної проблеми; подаються авторські висновки з визначенням узагальненої моделі дослідження.

Поради щодо написання першого розділу. Основними літературними джерелами під час написання роботи є: навчальні посібники, підручники, монографії, наукові статті, автореферати дисертацій, дисертації, збірники матеріалів наукових конференції, наукові збірники дослідницьких матеріалів установ, навчальних закладів або наукових товариств із найважливіших наукових проблем та ін. Шляхи отримання бібліографічної довідки: замовлення в спеціалізованих інформаційних відділах бібліотек (усі великі бібліотеки (бібліографічний відділ) здійснюють сьогодні підбір літератури за вказаною темою або ж за наданими ключовими словами); замовлення в мережі Інтернет (є електронні бібліотеки або ж спеціальні компанії, які виконують таку роботу); самостійний пошук. Рекомендації щодо опрацювання літературних джерел: починати самостійний пошук літературних джерел доречно з ознайомлення з монографіями та статтями, які стосуються обраної проблеми, звертаючи увагу на список використаних у цих роботах наукових джерел; з рядом літературних джерел можна ознайомитися на психологічних сайтах; при формуванні списку літератури слід стежити, щоб більшість джерел були видані в останнє десятиріччя; - перед читанням книги або статті потрібно записати їхні бібліографічні реквізити (автор, назва, видавництво, рік видання, кількість сторінок), відповідно до вимог оформлення найменувань джерел у списку літератури; використовується не вся інформація, що міститься у певному джерелі, а тільки та, яка безпосередньо стосується теми роботи і тому найбільш цінна і корисна; при читанні слід виписувати найбільш чіткі цитати, що стосуються проблеми та обов'язково записувати номери сторінок, щоб потім можна було зробити посилання.

У **другому розділі** обґрунтовується вибір напряму досліджень, викладається загальна програма проведення емпіричного (експериментального) дослідження, його організація; висвітлюються основні характеристики експериментально-дослідної бази із обґрунтуванням обраних методів та прийомів, що забезпечують достовірність одержаних результатів; описуються основні методи розрахунків. Подають детальний опис досліджуваної групи чи вибірки (в т.ч. її репрезентативності), методик дослідження та окремих методів, які застосовувалися у процесі роботи, описують етапи експерименту та їхню послідовність. **Методики:** мінімальна кількість – 4 (вони повинні містити щонайменше 12 шкал). **Досліджувані:** за умови групового дослідження 80-90 осіб, за умови індивідуального - 50-60 осіб. За неможливості зібрати належний обсяг даних, питання про зменшення групи досліджуваних вирішується на засіданні кафедри.

Якщо методика стандартизована й часто використовується в науковому обігу, можна обмежитись посиланням на автора методики і джерело. Якщо

методика маловідома, потрібно викласти її докладніше. Опис групи досліджуваних висвітлює головні їх характеристики (стать, вік, освіта, соціальний стан, стан здоров'я та інші, важливі для виокремлення саме такої групи параметри). Осіб, які брали участь у дослідженні, називають “досліджувані”.

У процесі проведення психологічних досліджень і написання наукової дослідної роботи слід чітко дотримуватися етичності та конфіденційності як стрижневих принципів психологічного дослідження. Неприпустимо називати прізвища досліджуваних осіб під час обговорення результатів чи наводити їх у таблицях із результатами досліджень, а також подавати будь-яку інформацію, на підставі якої можна ідентифікувати досліджуваних.

Опис процесу дослідження повинен бути інформативним щодо особливостей побудови дослідження, застосовуваних методик і послідовності їх подання, умов, за яких проводилося дослідження. Опис потенційно містить інформацію про можливі чинники впливу на процес і результати дослідження.

У **третьому розділі** викладаються систематизовані результати власних досліджень автора, з ґрунтовним їх аналізом; за необхідності, обґрунтовується програма формування (корекції, розвитку) певних психічних явищ, її характеристики, принципи, методи і прийоми; аналізується результативність запропонованої програми. Здобувач повинен дати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), обґрунтувати необхідність додаткових досліджень. Точність і вірогідність отриманих результатів мають бути підтверджені методами математичної статистики, які обирають згідно з метою, завданнями і специфікою дослідження. Обов'язковим є використання методів статистичної обробки емпіричних даних. Якщо неможливо застосувати засоби статистики, виконують змістовний аналіз даних. Адекватність застосованих методів статистичного аналізу відображає рівень теоретико-методологічної підготовки магістра. В аналітичній частині роботи порівнюють отримані результати із аналогічними літературними даними й аналізують збіги і відмінності або негативні результати, оцінюючи, чи вдалося виконати завдання дослідження і досягнути мети і наскільки підтвердилися гіпотези. Результати досліджень наводять у зведених таблицях (зведених протоколах). Ці таблиці слід подати у додатках. Магістрант має бути готовий показати заповнені бланки опитування із результатами власного дослідження (первинні протоколи) на вимогу наукового керівника чи комісії. Таблиці мають бути зрозумілими, назви змінних в таблицях слід вказувати так, щоб читач міг розуміти, про що йдеться. Детальний опис інформації, яку подано в такій таблиці (позначення змінних та методик, за допомогою яких було отримано ці показники), дає можливість навіть через кілька років, у разі потреби, використати результати власних досліджень у своїй подальшій роботі. Результати опрацьовують із застосуванням комп'ютерних програм Excel, SPSS

тощо. У кінці кожного розділу формулюються висновки (пронумеровані) зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів. Завершуючи написання магістерської роботи, необхідно систематизувати ілюстративний матеріал. Ілюстрації можна подавати в тексті або оформити як додатки.

Висновки (заключну частину роботи називають “Висновки” або “Загальні висновки”; обсяг 3-6 стор.). У Висновках коротко описують результати, отримані у процесі роботи, наводять головні наукові та практичні результати досліджень, аргументуючи кількісними та якісними показниками, зазначають, наскільки підтвердилася гіпотеза. Висновки повинні інформувати про досягнення мети дослідження й виконання конкретних поставлених завдань. Доцільно висловити власне бачення подальших перспектив дослідження проблеми.

Список використаних джерел Список використаних джерел формується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Іншомовні видання розміщують в кінці списку. Список використаних джерел повинен містити **не менше 65 позицій**. На всі наукові джерела, подані у списку, повинні бути посилання в тексті магістерської роботи. До списку використаних джерел, оформленого з урахуванням усіх чинних вимог, слід обов’язково включати новітні видання праць українських і зарубіжних дослідників, у тому числі електронні носії та інтернет-джерела.

У тексті посилання позначається цифрою у квадратних дужках відповідно до номера джерела у списку використаних джерел, наприклад [5] чи [35; 123]. Якщо в тексті вжито цитату, необхідно, окрім посилання на літературне джерело, зазначити сторінку, наприклад [123, С.24].

Додатки магістерської роботи містять:

- результати досліджень (у зведених протоколах);
- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- зміст програми розвитку (тренінгу);
- інструкції та методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Обсяг додатків не повинен перевищувати обсягу магістерської роботи.

При перевірці дипломної роботи магістра основна увага звертається на зміст викладеного матеріалу, його логічність, послідовність, повноту, репрезентативність, загальну грамотність, відповідність стандартам, а також зовнішнє оформлення титульної сторінки, тексту роботи, списку використаної літератури та додатків.

4. ТЕХНІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Оскільки дипломна робота магістра є науковим дослідженням, мовне оформлення тексту повинне відповідати головним вимогам наукового викладу. Для наукового тексту притаманний формально-логічний спосіб викладення матеріалу, смислова завершеність, цілісність і зв'язність. Об'єктивність викладу матеріалу забезпечується також і вказівками на джерело повідомлення чи певної думки. У процесі мовного оформлення слід дотримуватися смислової точності та ясності викладу.

Структура роботи повинна відповідати її змісту: виділення розділів, підрозділів, пунктів спрямоване на висвітлення головної ідеї і підпорядковане внутрішній логіці роботи

У сучасній науковій літературі особовий стиль викладення матеріалу змінюється на безособовий: займенник “Я” не вживається, а займенник “ми” поступово виходить із ужитку. Безособовий стиль полягає у таких формулюваннях: “Можна вважати..., виявлено..., доведено..., розроблений комплексний підхід...”. Не рекомендується вживати слова та вислови, які не відповідають науковому стилю мовлення, зокрема “очевидно”, “загальновідомо”.

У дипломній роботі магістра можна використовувати лише загальноприйняті скорочення. Якщо в роботі вжито маловідомі скорочення чи символи, то їхній перелік слід подати окремим списком. “Список скорочень слів і термінів” друкують двома колонками: у лівій колонці в алфавітному порядку скорочення, у правій – їх розшифровку; його розміщують перед Вступом.

Під час виконання дипломної роботи слід дотримуватися таких вимог:

- чіткість побудови та викладу матеріалу;
- логічна послідовність;
- переконливість і достатність аргументації;
- лаконічність і точність визначень та формулювань;
- конкретність результатів дослідження;
- адекватні засоби опрацювання даних (математична статистика, якісний аналіз);
- обґрунтованість висновків та рекомендацій;
- наявність таблиць результатів обстеження досліджуваних

4.1. Нумерація сторінок тексту, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, ілюстрацій, таблиць, формул

Нумерацію сторінок тексту, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами (без знака №).

Номер сторінки слід проставляти у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний аркуш, зворот титульного аркуша, зміст включають до загальної нумерації сторінок, але номери на них не проставляють.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставиться крапка. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) і таблиці слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад, «Рис. 1.2» (другий рисунок першого розділу). Якщо ілюстрація має заголовок, то в кінці її номера ставиться крапка і далі, в тому ж рядку, йде заголовок, наприклад: «Рис. 1.2. Класифікація видів конфліктів». Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують під ілюстрацією. Якщо в тексті подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. На всі таблиці видання повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера арабськими цифрами. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Якщо в тексті одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Формули нумерують у межах розділу. Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у тексті. Інші нумерувати не рекомендується. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1)

(перша формула третього розділу). Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули. Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться всередині групи формул і звернене в сторону номера.

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Приклад. Динаміку показників мотивації до успіху після участі в семінарах з техніки пошуку оботи подано на Рис.3.1.

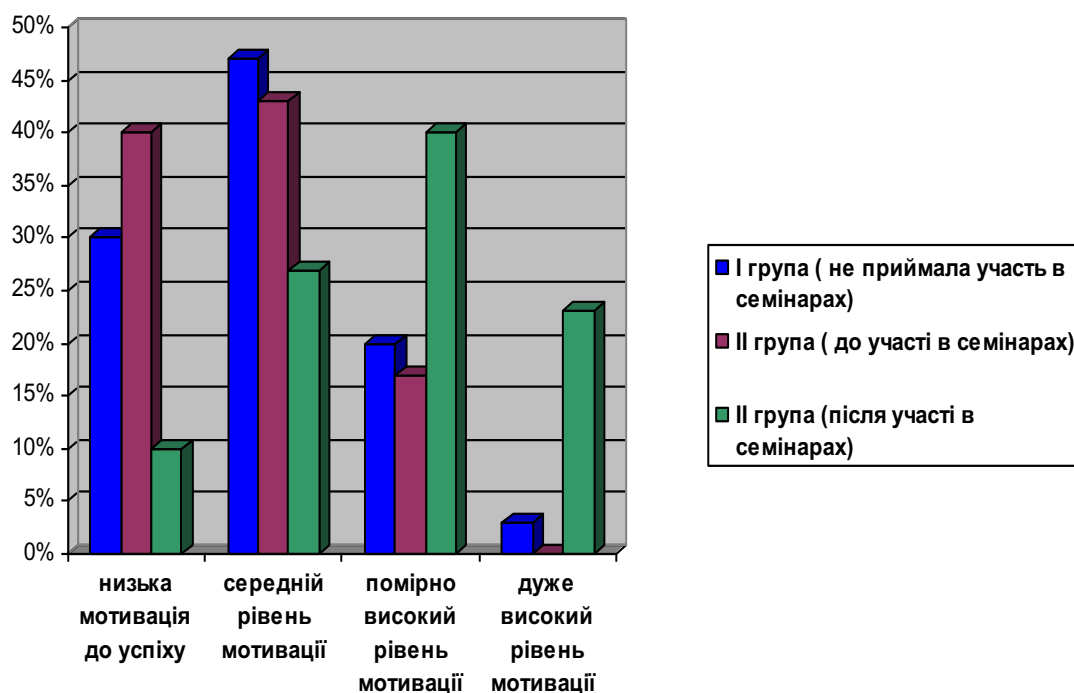

Рис.3.1. Динаміка показників мотивації до успіху (%)

4.2. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Посилаючись на літературні джерела, інформацію з яких використано у дипломній роботі, слід дотримуватися таких правил.

У разі посилання в дипломній роботі на наукові праці, ініціали їхніх авторів пишуть перед прізвищем; у бібліографічному описі на першому місці ставлять прізвище, а потім – ініціали.

Використовуючи матеріали і відомості з монографій, також слід зазначити номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке зроблено посилання. Посилання в тексті на джерела варто зазначити порядковим номером за переліком використаних джерел, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «...у роботах [1-7]...». Допускається наводити посилання на джерела у виносках, номер посилань має відповідати його бібліографічному описові за переліком посилань (наприклад, посилання на джерело у назві цього підрозділу). Посилання подають у квадратних дужках, наприклад [24].

Цитуючи, слід вказати джерело, з якого взято цитату, і точно зазначити сторінку. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати треба починати і закінчувати лапками і наводити в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зберігаючи авторське написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Їх ставлять у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, у кінці);

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело [4, С. 35].

Список використаних джерел оформляють відповідно до існуючих вимог та подають після Висновків.

Список використаних джерел можна розміщувати у порядку посилань у тексті або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків.

Після інформації про автора та назви джерела подають інформацію про те, де, хто і коли видав книгу. Скорочено подають назви столиць та інших великих міст (наприклад, «Львів», «Харків», проте «К.», «М.», «СПб», «N.Y.»), зазначають назву видавництва коротко, без лапок, опускаючи слово «видавництво» (наприклад, К.: Основи, Львів: Просвіта, Вид-во Львів. ун-ту), після назви видавництва ставлять кому (,) і подають рік видання (наприклад, Львів: Каменяр, 2000), зазначають обсяг книги (наприклад, 483 с.) чи у разі бібліографічного опису статей подають сторінки, на які посилаються (наприклад, С. 34-63).

У разі посилання на джерела, опубліковані у всесвітній комп'ютерній мережі Internet (World Wide Web), слід використовувати стиль, прийнятий Міжнародною організацією стандартизації:

- 1) опис джерела наводять згідно із загальними вимогами;
- 2) у квадратних дужках вказують дату цитування ([Цит. 2001, 5 січня] – для україномовних джерел, [Cited 2000, 12 June] — для англomовних;
- 3) зазначають адресу сторінки: Доступний з: <<http://www.franko.lviv.ua/general/aboutu.html>> або Available from: <<http://www.uvm.edu/~ncrane/estyles/mla.html>> .

Приклади оформлення наведено у додатках.

При алфавітному способі прізвища авторів і заголовків літературних джерел (якщо автор не зазначений) розміщують суворо за алфавітом. В одному списку різні алфавіти не змішуються. Іноземні джерела розміщують наприкінці переліку всіх матеріалів, надрукованих кирилицею.

Принцип розташування в алфавітному списку — «слово за словом», тобто в разі збіжності першої літери в алфавітному порядку джерела розташовуються за другою літерою, за наявності кількох праць одного автора — за алфавітом заголовків, якщо прізвища авторів збігаються — за ідентифікуючими ознаками (ініціали, молодший, старший, батько, син — від старших до молодшого), якщо кілька праць автор написав у співавторстві — за алфавітом прізвищ співавторів.

Бібліографічні посилання використовують:

- при цитуванні;
- при запозиченні положень, формул, таблиць, ілюстрацій;
- за потреби посилання на інше видання, де повніше викладено питання;
- при аналізі в тексті друкованих праць.

Існує два види посилань. Внутрішньотекстові розміщуються безпосередньо в тексті, до якого належать.

Оформлюються в дужках із посиланням на номер у списку літератури та конкретну сторінку джерела [12, С. 7] або сторінки [12, С. 7-8]. Підрядкові посилання розміщуються внизу сторінки під рядками основного тексту і мають наскрізну нумерацію в усьому документі.

4.3. Оформлення списку використаних джерел і додатків

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується в кінці роботи. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв та ін.

Список використаних джерел слід розмішувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Ілюстраційний матеріал, таблиці, проміжні математичні доведення, формули і розрахунки, тексти допоміжного характеру можуть бути оформлені у вигляді додатків.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках. У тексті обов'язково повинні бути посилання на додатки. Нумери додаткам надають у порядку появи у тексті посилань на них. Нумерують додатки літерами українського алфавіту. Для нумерації додатків не використовують літери Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Якщо додаток у тексті один, його позначають як додаток А.

Слово "ДОДАТОК ___" розташовують симетрично тексту. Додаток повинен мати заголовок, який розміщують під словом "ДОДАТОК ___" також симетрично тексту і набирають малими літерами з першої великої.

Текст кожного додатка може бути розділений на розділи, підрозділи, пункти та підпункти, які нумерують у межах додатка. Наприклад: Д 1.3 (третій розділ додатка 1). Заголовки розділів та підрозділів у додатках виконують за загальними правилами.

Ілюстрації, таблиці та формули нумерують у межах кожного додатка. Якщо у додатку одна таблиця, рисунок чи формула, їх також нумерують. Наприклад:

Рисунок Д 1.1 – перший рисунок додатка 1;
Таблиця Д 2.4 – четверта таблиця додатка 2;
Формула (Д 4.5) – п'ята формула додатка 4.

При посиланні у тексті додатків на рисунки, таблиці та формули слід писати: "...на рисунку Д 1.2" або "...на рис. Д 1.2"; "...у таблиці Д 2.3" або "...у табл. Д 2.3"; "...за формулою (Д 4.4)".

Додатки мають наскрізну нумерацію сторінок, спільну з роботою.

Додатки починаються з окремої сторінки, але кожен наступний додаток можна не починати з нової сторінки, а розташовувати зразу після попереднього.

На кожній наступній сторінці (крім, звичайно, першої, на якій починається додаток) слід писати „Продовження додатка 1”.

Додатками можуть бути копії самостійних документів, які не відрізняються від оригіналу. У цьому випадку перед копією вміщують аркуш, на якому посередині пишуть слово "ДОДАТОК ___" і його найменування. Сторінки копій нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію.

Усі додатки мають бути названі у змісті.

**4.4. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015
«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні
положення та правила складання» з урахуванням правок
(код УКНД 01.140.40)**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Книги
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укragропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с.

	Фауна України. В 40 т. Т. 36. Инфузории. Вып. 1. Суктории (Ciliophora, Suctorea) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем С. В. Основы фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу: зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.

Статті з продовжуючих та періодичних видань	<p>Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34.</p> <p>Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. Агросвіт. 2016. № 6. С. 23–28.</p> <p>Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. Вісник ЖНАЕУ. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58.</p> <p>Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. 2017. Vol. 65, № 1. P. 259–271.</p>
	Електронні ресурси
Книги	<p>Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).</p>
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).</p> <p>Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>
Періодичні видання	<p>Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. Ефективна економіка. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).</p>
	<p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician). 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL:</p>

	http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
	Інші документи
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. Урядовий кур'єр. 2017. 9 листоп.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. Вища школа. 2017. № 7. С. 106–107</p>
Стандарти	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)</p>
Патенти	Комбайн рослинозбиральний : пат. 77937 Україна : МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.

Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с. Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

4.5. Вимоги до виконання структурних частин тексту

Дипломна робота магістра може містити такі структурні елементи:

1. Титульну сторінку (зразок заповнення наведено в додатках).
2. Зворот титульної сторінки (зразок заповнення наведено в додатках).
3. Зміст.
4. Перелік скорочень та умовних позначень (за необхідності).
5. Вступ.
6. Основну частину.
7. Список літератури.
8. Додатки.

До *змісту* структурні елементи включають у такій послідовності: перелік скорочень та умовних позначень (якщо є), вступ, назви розділів та підрозділів основної частини, висновки, список літератури, додатки з їх назвами та позначеннями.

У *змісті* номери сторінок розташовують один під одним. Слово "сторінка" або його скорочення не пишуть.

Текст звичайно поділяють на *розділи і підрозділи*, як цього потребує смисловий зміст роботи. Розділи і підрозділи, як правило, *нумерують*. Крім того, розділи і підрозділи повинні мати *заголовки*. Між номером і заголовком

ставлять крапку (після номера). У кінці заголовка крапку не ставлять. Переноси слів у заголовках не допускаються. *Заголовки розділів* виконують або великими літерами, або жирним шрифтом і розташовують симетрично тексту. Допускається розташування заголовків розділів з абзацу.

Заголовки підрозділів і пунктів виконують малими літерами з першої великої. Їх найчастіше набирають жирним шрифтом, рідше – курсивом або жирним курсивом, але не підкреслюють. Розташовують такі заголовки або з абзацного відступу (частіше), або по центру. Розділи повинні мати *порядкові номери* у межах усієї роботи; підрозділи - у межах розділу.

Переліки у тексті позначають арабськими цифрами з дужкою. Для подальшої деталізації переліків використовують малі літери українського або російського алфавіту з дужкою, які записують з абзацу.

Наприклад:

- 1)
- 2)
- а)
- б)

Також допускається (а при великій кількості переліків – обов’язково) позначати переліки знаками-символами. При цьому кожний пункт переліку починають з абзацного відступу, але далі його продовжують не з абзацу, а вирівнюючи по лівому полю (берегу).

Як приклад – оформлення наступного абзацу:

тільки за необхідності виділити якийсь винятково важливий елемент переліку, його можна весь вирівняти за абзацним відступом;

у цьому випадку доцільно скористатись наявною у редакторі Word опцією „Список” (але такий варіант переліку є винятковим).

Під час роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення впродовж усього тексту. Лінії, літери, цифри та інші знаки повинні бути чіткі та мати однаковий чорний колір.

Нумерація сторінок тексту:

Сторінки нумеруються арабськими цифрами. Титульний аркуш та його зворот включають до загальної нумерації, але номери сторінок на титулі не проставляють. Перша пронумерована сторінка є сторінка за номером 3.

Магістерська робота виконується українською мовою. Робота оформляється комп’ютерним набором (1 стандартна сторінка містить 1800 знаків із пробілами, 28-30 рядків на сторінці, 60-62 знаки у рядку), з роздруком на одному боці паперу формату А4, із використанням: - шрифту Times New Roman текстового редактора Word; - розміру 14; - міжрядкового інтервалу 1,5. Текст друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Загальний обсяг магістерської дипломної роботи, за винятком додатків і списку використаної літератури, повинен становити щонайменше 80 сторінок тексту.

5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

5.1. Підготовка до захисту

Підготовка до захисту та захист є логічним завершенням виконання дипломної роботи магістра. Дозволом до захисту дипломної роботи є позитивний відгук наукового керівника та рецензента, а також рекомендація кафедри.

№ з/п	Заходи	Терміни	Примітка
1	Реєстрація дипломної роботи на кафедрі	Не пізніше ніж за 40 днів до захисту	
2	Візування роботи науковим керівником на звороті титульної сторінки з позначенням «рекомендовано до захисту» чи «на доопрацювання»	Протягом 2 днів після реєстрації роботи на кафедрі	Додаток Е
3	Направлення дипломної роботи магістра на рецензію	Протягом одного тижня після реєстрації роботи на кафедрі	
4	Проведення засідання кафедри, на якому здійснюється допуск до захисту дипломної роботи	Не пізніше як за два тижні до державної атестації	Оформляється протоколом кафедри

Робота не допускається до захисту і не зараховується у разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження.

Дипломна робота магістра подається на рецензування визначеному кафедрою рецензентові. У рецензії зазначають позитивні та негативні аспекти роботи:

- вміння порушити проблему й обґрунтувати її актуальність;
- логічну послідовність викладу матеріалу;
- розуміння автором проблеми;
- повноту аналізу літератури (вітчизняної та зарубіжної);
- конкретні зауваження (якщо такі виникають у рецензента) щодо недостатньої обґрунтованості тверджень, висновків, методики дослідження, обраних методів дослідження та обробки отриманих результатів, коректності та обґрунтованості формулювань та висновків;
- самостійність і оригінальність осмислення матеріалу;
- мовне оформлення та стиль роботи;
- коректність цитувань і технічне оформлення.

Рецензія містить рекомендації щодо оцінки роботи. Магістрант подає роботу, рецензію рецензента та відгук наукового керівника секретареві екзаменаційної комісії (ЕК). Дипломну роботу магістрант захищає прилюдно на засіданні (ЕК) у присутності керівника, магістрів та всіх, хто бажає бути присутнім на захисті.

У випадку невиконання всіх вимог чи несвоєчасного подання роботи на кафедру магістрант не допускається до захисту.

Магістрант допускається до захисту дипломної роботи, що відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії, якщо він повністю виконав навчальний план і має допуск до захисту, підписаний завідувачем випускної кафедри.

Процедура захисту дипломної роботи магістра визначається Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах і Рекомендаціями про порядок створення, організацію і роботу державної екзаменаційної кваліфікаційної комісії у вищих навчальних закладах України.

Відповідно до цього до захисту магістерської роботи допускаються особи, які завершили повний курс навчання та успішно склали всі атестаційні іспити (екзамени і заліки), передбачені навчальним планом.

Складання державних іспитів або захист дипломних робіт магістрів проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії. Члени комісії заздалегідь ознайомлюються зі змістом роботи.

Оцінку за дипломну роботу магістра виставляють на підставі рекомендованої рецензентом оцінки, доповіді магістранта та відповідей на запитання на захисті роботи.

Підготовка до захисту дипломної роботи магістра полягає у виготовленні засобів для унаочнення основних результатів досліджень і підготовці доповіді виступу.

Рекомендується у процесі виступу використовувати заздалегідь підготовлені мультимедійні презентації.

5.2. Вимоги до презентації

Презентація виступу на захисті дипломної роботи магістра зазвичай не повинна перевищувати 20 слайдів, але краще вкласти матеріал у 12-18 слайдів. Тло слайдів презентації бажано обрати одне для всієї презентації. Можна скористатися шаблонами, які містить програма. Бажано, щоб кольори схем, діаграм, малюнків були яскравішими за тло, а отже краще використовувати світле тло з невеликою кількістю декоративних елементів.

Бажано не використовувати складних прописних шрифтів, розмір шрифтів має бути не менше, ніж 20-22 pt. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 12-15 строчок тексту.

Презентація виступу повинна містити:

- короткий теоретичний вступ (вказати, хто займався досліджуваною проблемою і які підходи вироблені) (1-2 слайди);
- мета та гіпотези дослідження (1 слайд);
- характеристика вибірки (1-2 слайди);
- методи та методики дослідження (1 слайд);
- опис результатів дослідження (8-10 слайдів);
- висновки та рекомендації (1-2 слайди).

5.3. Захист дипломної роботи магістра складається з таких частин:

- виступ магістранта;
- відповіді на поставлені запитання;
- оголошення відгуку керівника про роботу магістранта;
- оголошення рецензії;
- відповіді магістранта на зауваження рецензента;
- виступи присутніх на захисті;
- завершальне слово магістранта.

Виступ складається із трьох смислових частин, які відповідають за змістом вступу, основній частині та висновкам магістерської роботи. У вступі доповіді висвітлюється актуальність досліджуваної проблеми, формулюють об'єкт, предмет, гіпотези та завдання дослідження. Основна частина, передусім, розкриває суть, методологію й особливості організації та проведення емпіричного дослідження та містить аналіз отриманих результатів із демонстрацією кількісних та якісних показників з метою обґрунтування достовірності тверджень. У висновках наводяться головні результати дослідження і визначається теоретичне і практичне значення отриманих результатів і перспективи подальших досліджень.

Магістрант має можливість заздалегідь ознайомитися з зауваженнями рецензента, отже зобов'язаний підготувати відповіді на подані рецензентом зауваження. Відповіді на зауваження рецензента є публічним виявом знання досліджуваної проблеми, володіння матеріалом, здатності вести наукову дискусію. З огляду на те, що магістрант має можливість завчасно підготувати відповіді на зауваження, цей етап захисту є дуже важливий і суттєво впливає на оцінку магістерської роботи.

Культура мовлення та дотримання регламенту є обов'язковим елементом культури й етики наукових повідомлень. Бажано ознайомитися з приміщенням напередодні захисту, продумати як краще забезпечити унаочнення, за можливості, відвідати заздалегідь захист інших магістрів.

5.4. Критерії оцінювання дипломної роботи магістра

1. Уміння порушити проблему й обґрунтувати її актуальність.
2. Рівень опрацювання теми, повнота її розкриття.
3. Повнота аналізу літературних джерел.
4. Методологічна грамотність.
5. Адекватність застосованих методів дослідження.
6. Відповідність досліджуваної вибірки меті дослідження.
7. Адекватність застосування статистичних методів опрацювання даних.
8. Якість інтерпретації та аналізу отриманих результатів дослідження.
9. Відповідність висновків гіпотезі та меті дослідження, коректність висновків.
10. Творчий підхід, самостійність, оригінальність в опрацюванні матеріалу.
11. Мовне оформлення та володіння стилем наукового викладу; коректність цитувань, оформлення бібліографії.
12. Правильність та акуратність оформлення магістерської роботи.
13. Доповідь на захисті, її відповідність виконаній роботі; інформативність отриманих результатів; культура мовлення.
14. Використання під час захисту засобів унаочнення і якість їх виконання.
15. Вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

Оцінка дипломної роботи магістра виводиться на підставі підсумування балів, виставлених членами ЕК на захисті роботи. Кожен з оцінюваних аспектів має певну максимально можливу кількість балів:

- уміння поставити проблему та обґрунтувати її актуальність; рівень опрацювання теми, повнота її розкриття; повнота аналізу літературних джерел; методологічна грамотність, адекватність застосованих методів дослідження; валідність досліджуваної вибірки; якість інтерпретації та аналізу отриманих результатів дослідження; відповідність висновків гіпотезі та меті досліджень; коректність висновків; творчий підхід; самостійність, оригінальність в опрацюванні матеріалу – до 50;
- мовне оформлення та володіння стилем наукового викладу – до 10;
- правильність та акуратність оформлення магістерської роботи та оформлення бібліографії – до 10;
- доповідь на захисті – до 20;
- використання на захисті засобів унаочнення – до 10.

Оцінка дипломної роботи магістра, яка виставляється як державний іспит, виводиться за загальною сумою балів:

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка ECTS та визначення	Кількість балів від 1 до 100	Оцінка за традиційною п'ятибальною системою	
A – відмінно	90 – 100	Відмінно	5
B – дуже добре	81 – 89	Добре	4
C – добре	71 – 80		
D – задовільно	61 – 70	Задовільно	3
E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	51 – 60		
FX – незадовільно	25 – 50	Незадовільно	2
F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	0 – 24		

FX означає: “незадовільно” – необхідно виконати певну додаткову роботу для успішного складання;

F означає: “незадовільно” – необхідна значна подальша робота; з такою оцінкою магістрант відраховується після незадовільної відповіді на комісії.

За результатами підсумкової атестації випускників Екзаменаційна комісія приймає рішення про надання їм кваліфікації за напрямом (спеціальністю) і видачу диплома про вищу освіту.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ЩОДО МЕТОДИКИ НАПИСАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

1. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=1806
2. Довідник здобувача наукового ступеня: збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю.І. Цеков. Київ: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2000. 64 с. URL: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/DOVIDNIK_251110_3.pdf
3. Електронні методичні рекомендації до написання та оформлення дипломних робіт за спеціальністю «Психологія» / уклад.: Н.В.Грисенко, О.О.Байєр, Е.Л.Носенко, І.Ф.Аршава, Д.С.Волков, Т.В.Кубриченко.

Дніпропетровськ: ПБВ ДНУ, 2013. 35 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/13639/1/V_Kutishenko_MRNDR_IL.pdf

4. Методичні рекомендації до написання дипломних кваліфікаційних робіт / уклад.: Л.І.Телецька, І.М.Янковська. Київ: НПУ Драгоманова, 2011. URL: <https://ua.kursoviks.com.ua/metodichki>
5. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів / Дод. 1 до наказу МОНУ № 588 від 27.06.2008. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/2362.
6. Магістерська робота: методичні рекомендації до написання та захисту для студентів психологічних відділень / уклад.: І.Галецька, С.Грабовська, Н.Пилат. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 39 с. URL: https://www.academia.edu/2039914/МАГІСТЕРСЬКА_РОБОТА
7. Методичні рекомендації щодо виконання та оформлення дипломного проекту для студентів магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 8.03010201 «Психологія» / розробн. В.П.Кутішенко. Київ: Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка, 2015. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/13639/1/V_Kutishenko_MRNDR_IL.pdf
8. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. 2011. № 9-10. URL: <http://www.izan.kiev.ua/vymogy.pdf>
9. Основні вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт (для студентів-філологів): метод. розробка / керівн. Г.Ф.Семенюк. Київ: КНУ, 2011. 82 с.
10. Патица Н.І. Методичні рекомендації щодо змісту та структури навчально-методичних видань в Інституті підготовки кадрів державної служби зайнятості України (підручників, навчальних посібників, курсу лекцій, конспекту лекцій, тексту лекцій, методичних рекомендацій, опорного конспекту лекцій): навчальне видання / Н.І.Патица, В.В.Баліцька, К.А.Білик. Київ: ІПК ДСЗУ, 2016. 65 с.

Додаток А
Зразок заяви

Завідувачу кафедри психології
Інституту підготовки кадрів державної
служби зайнятості України
проф. Прібу Г.А.

студента групи
спеціальності «Психологія»
ПІБ

З А Я В А

Прошу закріпити за мною тему дипломної роботи «_____»

_____»
та призначити науковим керівником дипломної роботи магістра професора
(доцента) кафедри психології

Дата

Підпис

Погоджено

Науковий керівник

«_____» _____ 20__ р.

Підпис наукового керівника

Додаток Б
Зразок оформлення завдання на дипломну роботу

**ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

спеціальність *Психологія*

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

курс VI (*магістратура*)

Завідувач кафедри

_____ проф. Приб Г.А.

“ ” _____ 20 р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу магістра студентіві

ПІБ _____

1. Тема роботи _____

Затверджена наказом по інституту від „_____” _____ 20 р. № _____

2. Термін подання студентом завершеної роботи “ ” _____ 20 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи _____

4. Перелік графічного матеріалу _____

5. Консультанти по роботі (із зазначенням розділів, що їх стосуються):

Розділ	Консультант (Прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст роботи

Вступ

Розділ 1

Розділ 2

Розділ 3

Висновки

Продовження додатку Б

Календарний план виконання роботи

№ з/п	1. Етапи виконання роботи	Термін виконання	
		За планом	Фактично
2.	Вибір теми і призначення наукового керівника дипломної роботи магістра		
3.	Затвердження теми дипломної роботи магістра		
4.	Отримання завдання на проведення наукового дослідження та підготовка календарного плану виконання дипломної роботи магістра, затвердження його керівником.		
5.	Збір та узагальнення зібраного матеріалу за темою роботи		
6.	Підготовка першого (чорнового) варіанту роботи і подання його на прочитання науковим керівником.		
7.	Доопрацювання тексту роботи з врахуванням зауважень наукового керівника, збагачення роботи додатковими дослідженнями, що проводились під час практики, і подання її на друге читання.		
8.	Подання дипломної роботи магістра для реєстрації на кафедрі, рецензування та написання відгуку науковим керівником.		
9.	Підготовка до захисту дипломної роботи магістра на засіданні Екзаменаційної комісії.		
10.	Захист виконаної роботи		

8. Дата видачі завдання “ ” 20 р.

Науковий керівник _____ (ініціали, прізвище)

(підпис)

Завдання прийняв до виконання студент-дипломник _____ (ініціали, прізвище)

(підпис)

Додаток В
Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

**МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ТЕМА

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня

МАГІСТР

за спеціальністю 053 «Психологія»

(ПІБ магістранта)

Дипломна робота допущена до
захисту рішенням
кафедри *психології*
протокол №__ від «__» _____ 20 р.
Зав. кафедри _____

Науковий керівник:

Доктор (кандидат)
психологічних наук, професор
(доцент)

КИЇВ – 20..

Додаток Е

Зразок оформлення зворотної сторони титульної сторінки дипломної роботи

Реєстрація

номер

дата

підпис лаборанта кафедри

Рекомендовано до захисту

підпис наукового
керівника

ініціали, прізвище наукового керівника

Результат захисту

оцінка

дата захисту

Голова ЕК

підпис

ініціали, прізвище

Члени ЕК

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

Секретар ЕК

підпис

ініціали, прізвище

Додаток Ж
Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ	
1.1. Психологічні особливості.....	
1.2. Проблема	
1.3.....	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ ІІ ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ТА ЕМПІРИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	
2.1. Вибір та обґрунтування методик дослідження (методичне забезпечення дослідження).....	
2.2. Процедура дослідження.....	
2.3. Характеристика вибірки.....	
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ ІІІ. ЕМПІРИЧНЕ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ) ДОСЛІДЖЕННЯ	
3.1 Динаміка виявів.....	
3.2. Результати дослідження (аналіз достовірних розбіжностей)	
3.3. Психологічні засоби формування.....	
Висновки до розділу 3	
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ЗМІСТ

	стор.
1. Загальні положення	3
2. Етапи виконання магістерської роботи	4
3. Структура дипломної роботи магістра	7
4. Технічне оформлення роботи	17
5. Порядок захисту дипломної роботи магістра	28
6. Рекомендована література щодо методики написання наукової роботи	33
Додаток А. Зразок заяви про затвердження теми дипломної роботи магістра	35
Додаток Б. Зразок оформлення завдання на дипломну роботу	36
Продовження додатку Б Календарний план виконання роботи	37
Додаток В. Зразок оформлення титульної сторінки дипломної роботи магістра	38
Додаток Е. Зразок оформлення зворотної сторони титульної сторінки дипломної роботи	39
Додаток Ж. Зразок оформлення змісту	40

Навчально-методичне видання

**Пріб Гліб Анатолійович
Дорожкін Валерій Романович
Ткалич Маріанна Григорівна
Матвієнко Лариса Іванівна
Бегеза Людмила Євгенівна
Смирнова Олена Павлівна
Нежинська Олена Олександрівна
Калюжна Євгенія Миколаївна
Циганенко Галина Валентинівна
Євтушенко Ірина Володимирівна
Ортікова Наталя Володимирівна
Ярошенко Євгенія Вікторівна**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до підготовки та захисту дипломних робіт магістра зі спеціальності 053 «Психологія»

Відповідальний за випуск Л. М. Завиніченко
Комп'ютерний набір Л. І. Матвієнко

Підписано до друку .09.2019 р. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротаційний трафаретний. Ум. друк. арк.
Наклад 10 прим. Зам. № _____

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів
видавничої продукції. Серія ДК №1805 від 25.05.2004.

Інститут підготовки кадрів
Державної служби зайнятості України (ІПК ДСЗУ)
03038, Київ – 38, вул. Нововокзальна 17.
Тел./факс (044) 536-14-85